

Hergün

*Fiatlarda istikrar
Temin etmedikçe
Bazılarının hak,
Bazılarının ihtikâr
Dedikleri hareketin
Önüne geçilemez*

Ekrem Uşaklıgil

Bir dostum anlattı:

— Bir hafta evvel Bakkala uğramıştım. Pirinç çuvalının üzerinde fiatının 140 kuruş olduğunu gösteren bir etiket gördüm.

Bakkal hep o bakkal, çuval hep o çuvaldır. Fakat merak oldum, takib ediyorum, sanırsınız ki bir köşede otomatik bir saat gizlenmiştir. Etiket durmadan yükseltmektedir. Bu müşahedeyi nasıl izah edersiniz?

Muharebenin ilk yılında tanıdık bir manüfaturacı ile konuşmuş, ondan işittiklerimi de aynen yazmıştım.

Dostumun pirinç fiatı münasebetle sormuş olduğum sual bana bu manüfaturacıdan o vakit işitip nakletmiş olduğum hikâyeyi hatırlattı. Manüfaturacı şöyle demişti:

— Ben eğer sarraf olsaydım her akşam dükkânımı kaparken elimde hangi cinsten ne kadar para bulunduğuna bakar, kâr ve zararımı ona göre hesablardım. Halbuki sarraf değil, manüfaturacıyım. Sermayem muayyen bir para değil, o muayyen paranın getirip yığdığı su kadar gömlek, kıyavat, pijama, çorap vesaire teşkil eder.

«Bu vaziyette ben malımı bitirerek dükkânımı kapatmak kararımı vermiş olsaydım elimde bulunanı mutad fiata satmaya devam ederdim, halbuki dükkânımı kapatmak değil, fakat o malın yenisini almak için vereceğim fiata göre satmalı değil miyim?»

Dikkat ediniz, bizi ihtikâr dediğimiz hareketi götürün muhakkem usulünün ilk kademesindeyiz. Fakat bu muhakeme usulünün doğru tarafı hiç mi yok.

Beş altı ay evvel bir gazeteci dostumla hasbühâl ediyorduk. Bana takriben şöyle söyledi:

— Muharebe başladığı zaman depomuzda 20 vagon kâğıd vardı. Bu 20 vagon kâğıd da bize 20 bin liraya mal olmuştu.

Yıl başı münasebetle bilanço yapmışlar, bana getirerek gösterdiler. Bu bilançoya göre kâra isabet eden vergi borcunu ödedik. Fakat hakikatte kâr mı etmişiz? Burası çok şüphelidir. Zira başlangıçta depomuzda

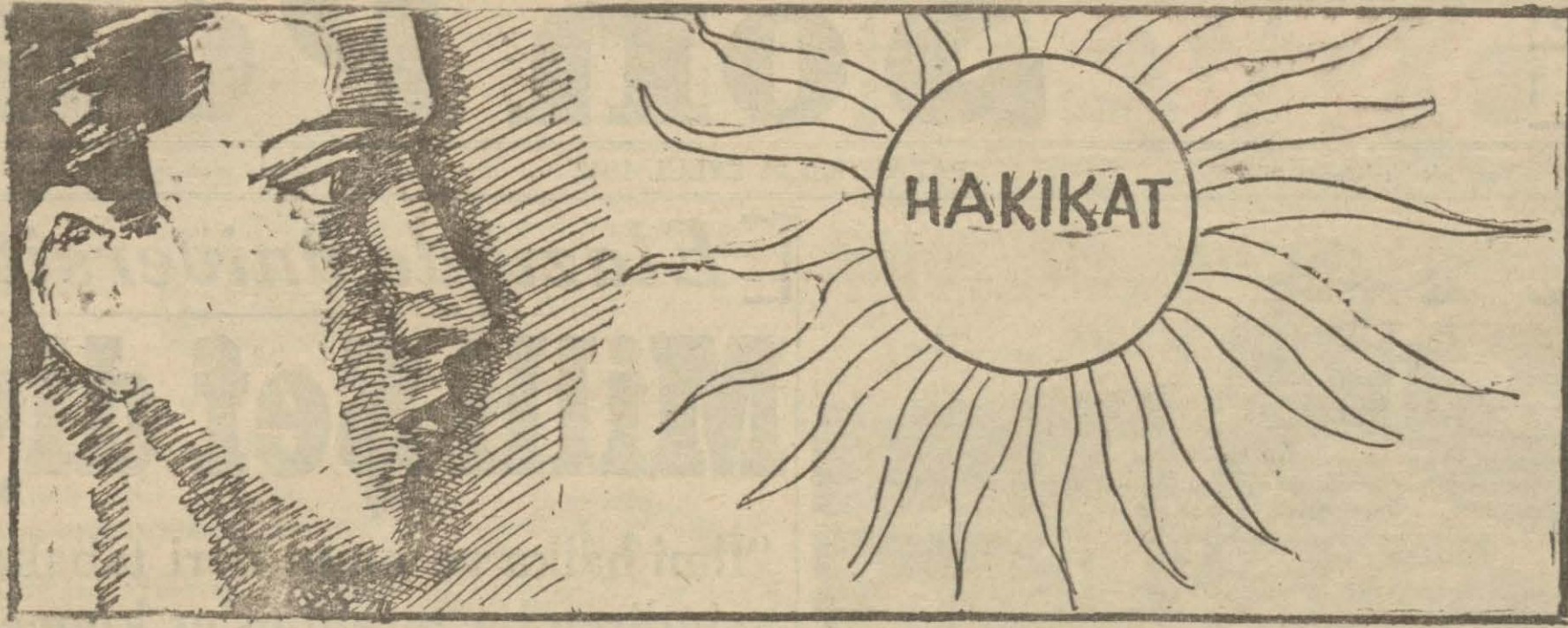
mevcud olan 20 vagon kâğıd tükenerek o 20 vagonun satın alma bedeli olan 20 bin lira kasaya girmiştir. Halbuki bu 20 bin lira ile bugün İzmit fabrikasından 20 deñil, ancak 4 vagon kâğıd alınabilir. Biz mevcud paramızı alarak gazetecilikten çekilecek olmadığımızı göre hakikat te 16 vagon zıvan etmiş, buna rağmen kazançlı gibi vergi ödemişiz, demektir.»

Gazeteci dostumun söyledikleri de bu noktada bitiyor.

Ne pirinç fiatının muntazaman ve muttariden artmasından şikâyet eden avukat dostumun, ne manüfaturacı tanıdığın, ne de

Resimli Makale :

≡ Hakikati görmek kolay değildir ≡

İnsanlar sık sık:

— Hakikate hiç korkmadan bakmak lâzımdır, derler. Fakat gene sık sık anıtlar ki hakikate korkmadan bakmak mümkün olsa bile hakikati görmek kolay değildir. Zira hakikat ile bizim aramızda kendi istek veya temennilerimizden örülmüş bir perde vardır, o perde bize hakikati olduğu gibi değil, bizim istediğimiz gibi gösterir.

Hakikati çıplak olarak görebilmek için insanın her şeyden önce başlıca üç manevî hastalıktan kendisini kurtarabilmesi icab eder. Bu hastalıklardan birincisi aşırı iyimserlik, ikincisi aşırı kötümserlik, üçüncüsü düşünme ile mukayese yapmakta tembelliktir. Bu şart yerine getirilmeden hakikat görülmez, hakikat görülmezince de hakikate bakmaktan fayda alınmaz.

Şehir Haberleri

**39 sağlam tramvay
vatmansızlık
yüzünden işlemiyor**

İdare vatman ve biletleci bulamıyor, tramvayların fazla kalabalık olması yüzünden hiç kimse bu vazifelere talib olmuyor

Tramvay idaresi bandaj, kablo ve diğer tekml malmale fiktandan sonra son zamanlarda bunlardan daha mühim olan vatman ve biletleci bulamamak gibi bir müşkülâtla da karşılaşmaya başlamıştır.

Vatmansızlık yüzünden bir kaç gün içerisinde sağlam tramvay arabalarından 39 tanesini depolara çekmek mecburiyeti hasıl olmuştur.

Öğrendiğimize göre son zamanlarda biletleci ve vatman bulunamayışının sebebi bilhassa arabaların fazla kalabalık olmasıdır. Bu sebeb yüzünden hiç kimse bu vazifelere heves etmemektedir. Halbuki, Tramvay idaresi gerek vatmanlara ve gerekse biletleçilere hariçdeki emsalinden ziyade ücret verdiği gibi ayrıca bunlara parasız olarak da sıcak yemek ve elbise de dağıtmaktadır.

İdare alâkadar makamlarla temaslarda bulunarak vatman ve biletleci temini için icab eden teşebbüslere geçmiştir.

**ilk okullarda
bu sabah
derslere başlandı**

Şehrimizdeki resmî ve hususî ilk okullarda bu sabah itibaren yeni yıl derslerine başlanmıştır.

Bu yıl, tahsil çağına giren 1935 doğumlu çocuklarla ilkokulların talebe mevcudu geçen yıla nazaran büyük bir fazlîlik göstermektedir. Okullarda yer kaldığı takdirde ileride 1936 doğumlu çocuklardan da gürbüz ve yaşından fazla gelişmiş bulunanlar Maarif Müdürlüğü'nün müsaadesiyle okula alınabileceklerdir.

Tramvay idaresi okulların açılması münasebetiyle tramvay seferlerinde bazı tadilat yapacaktır.

gazeteci dostumun anlattıklarından bir netice çıkarmak niyetinde değilim. Hâdiseye meydanıdır ve bu hâdiseye gösteriyor ki fitalarda umumî bir istikrar temin etmedikçe bazılarının hak, bazılarının işe ihtikâr dedikleri hareketin önüne geçmek kolay olmayacaktır.

Ekrem Uşaklıgil

"Akşam,, refikimiz

«Akşam» refikimiz dünkü sayısıyla 25 yaşına basmış bulunuyor. Refikimize uzun ve başarılı ömürler dileriz.

Ticaret borsasında gıda maddeleri satışı yapılacak
Ticaret Vekâleti bu iş için bir proje hazırlıyor

Öğrendiğimize göre Ticaret Vekillîği şehrimiz ticaret borsasında gıda maddeleri satışları yapması etrafında bir proje hazırlamaktadır.

Projenin ana hatları bir komisyonca tamamlanmıştır. Vekâletin tasdikini müteakib derhal alâkadarlara satışlara başlanmasi için icab eden emir verilecektir. Projeye göre ihtikâr ve spekülâs yonu önlemek için ticaret borsasına fevkalâde salâhiyetler verilecektir.

Karstan küllüyetli yağ gelmesi bekleniyor

Yakında Karstan küllüyetli miktarda sade yağ gelmesi beklenmektedir. Karstaki fabrikaların hümmahlî bir şekilde çalıştığı bildirilmektedir. Bu yağların piyasamızda nâzım bir rol oynacağı ve fiatların bir miktar düşeceği ümid edilmektedir. Bugün sade yağ piyasası 400-410 kuruş arasındadır.

Bir ihtyar kalb sektesinden ödü

Anastadiadis isminde ihtiyar bir adam Köprüden Kasımpaşa ya gitmek üzere bindiği vapurda ölmüştür. Cesedi muayene eden tabibi adli ölümün kalb durmasından olduğunu tesbit etmiş ve defnine ruhsat vermiştir.

**ISTER INAN,
ISTER INANMAI**

Bir arkadaşımız anlatıyor: «Bir yazıhaneye uğramıştım. Orasını idare eden arkadaşlar:

— Ne içersin? dediler.
— Mersi ...
«Mersi» olur mu canım? .. Bir şey söyle: Kahve, çay... Dondurma, mahallebi... Hatâ acı badem kurabiyesi... Bu hann içinde hepsini satıyorlar... Ne içersin? Ne yersin? — Almaz mısın?
Pek de tok değilim amma, bu ikramdan hiçbirini canım çekmedi. Kahve nohutluymu muhakkak... Çayın çaylığını ispat etmek için bin şahit lâzımdı... Ayı otunu kaynatmışlar, kaynatmışlar... Dondurma boyalı... Mahallebinin için de süt bir azınlık teşkil ediyor... Acı badem kurabiyesinin üzerinde sembolik bir badem var... Aylardır dilim damağım bunları tesbit etmiş. Artık hepsine karşı da bünyemde bir muhalefet doğmuştu... Cümlesinden stikim stırlmıştı.»
Ve arkadaşımız yazısının sonunda ilâve ediyor:
«Şimdi bizim ekseri gıdalar Özü almış; kahvelikten, çaylıktan, kurabiyelikten, mahallebilikten, şekerlikten çıkmış... Bereket versin usareleri çalınmayan, içlerinde bile karıştırlamayan meyvalar, kavunlar, karpuzlar var da, tad almak kabiliyetimizin değil, bütün hazırlanıp satılan gıda maddelerinin bozulduğunu ayırdedebiliyoruz.»

**ISTER INAN,
ISTER INANMAI**

lecettir. Diğer taraftan alivresatların da bazı şartlar dahilinde yapılmasına müsaade edileceği tahmin edilmektedir.

Projenin tatbikine aid emir borsa komiserliğine tebliğ edilmez derhal satışlar için lüzumlu gıda maddeleri mübayaas edilerek faaliyete geçilecektir. Gıda maddelerinin horsada satışa çıkarılmasını müteakib icab ederse yeni bir satış teşkilâtı ihdas edilecektir.

Bir kadın uyurken denize düşerek boğuldu

Romanya muhacirlerinden Eminine isminde 60 yaşında bir kadın Haydarpaşada rihim boyunca otururken uyuya kalmış ve bu uyku hali esnasında denize yuvarlanarak feci bir şekilde boğulmuştur. Cesedi muayene eden tabibiadil defnine ruhsat vermiştir.

Denizde bir cesed görüldü

Dün öğle üstü bir sefarethane-ye aid bulunan birkotra Fenerbahçe açıklarında bir cesed görülmüş ve zabıta haberdar etmiştir. Cesedin görüldüğü yerde araştırma yapan zabıta cesedi bulamamıştır. Araştırmalar devam ediyor.

Yaman bir hamam hırsız yakalandı

Hamamda başkalarının anahtarını çalıp çekmeceler açan ve para cüzdanlarını aşırmağa kalkan suçlu bir buçuk ay hapse mahkûm oldu

Dün Küçükpazarda bir hamamda garib bir hırsızlık vak'ası olmuştur.

Sabri adında biri Küçükpazar hamamında yikanan iki müşterinin dalgınlığından istifade ederek para dolaplarının anahtarını almış ve yerine kendi anahtarını bırakmıştır. Dışarı çıkıp giyindikten sonra elindeki anahtar dolaplara uydurmaya başlamış. Bu vaziyeti gören hamamcıya:

«Ben içeride uykuya dalmışım, hangi dolaba paramı koyduğumu unuttum» demiş. Hamamcı da elindeki anahtarla dolabı bularak açmış ve içerideki iki para cüzdanını kendisine vermiştir. Fakat biraz düşünen hamamcı bu dolabın biraz evvel hamama giren iki arkadaşına aid olduğunu hatırlıyarak dışarı çıkmakta olan Sabriyi çevirmişti.

Bu hal karşısında suçlu elinde bulunan cüzdanları ceplerine saklamaya kalkmışsa da o strada gelen zabıta memurları hırsızı yakalamışlardır. Dün mahkeme huzurunda suçlu:

«Benim böyle şeyden haberim yok, 3 buçuk lira da benim param vardı, o da meydanda yok!» demiştir.

Mahkeme heyeti suçu sabit görerek Sabriyi 1,5 ay müddetle hapse mahkûm etmiştir.

Rumen'ler pencere camına mukabil incir ve üzüm istiyorlar

Bir Rumen firması pencere camını mukabilinde memleketimizden mühim miktarda üzüm ve incir alınması etrafında alâkadar makamlara bir teklifte bulunmuştur.

Rumen firmasının teklifi Ticaret Vekillîğince tetkik edilmektedir. Yakında kendilerine bir cevap verilecektir.

Askerlik işleri

«Akşehirdeki Maltepe askerlik lisesi ne girecek talebeler

Beşiktaş As. Şubesinde: Akşehirde bulunan Maltepe askeri lisesinin birinci sınıfına girmeye istekli olup da şu benimce muameleleri cereyan edenlerin evrakları mezkûr okul Md. ne gönderilmiş olanların 28/9/1942 tarihinden 2/10/1942 tarihine kadar mektebde bulunmaları şarttır.

Bu tarihten evvel acele şehere müraacatları ve direkif almaları ilân olunur.

Elazığda üniversite haftası

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

«— Üçüncü Üniversite haftası için Elazığa 12 arkadaş ve dolgun bir programla gidiyoruz. Program Dördüncü Umumi Müfettişimiz Korgeneral Abdullah Alpdoğan ve Elâzığ valisi ile muhabere edilerek gösterilen arzulara göre tertib edilmiştir.

Elâzığdan bundan evvelki haftalarda olduğu gibi dört çeşid çalışmalarında bulunulacaktır:

1 — Herkesi ilgilendiren meselelere dair umumî konferanslar.

2 — Meslek adamlarını ve münevverlerimizi ilgilendiren mevzular, ki bunlarda münakaşalı konuşmalar yapılacaktır.

3 — Hasta vatandaşları; parasız muayene ve tedavi edecek, ameliyathalar ve konsültasyonlar yapacaktır.

4 — Derslerimiz için ve profesörlerin mesleği çalışmalarını için notlar alacağız. Bu maksatla etraf köyleri, Paluyu, Tuncelini göreceğiz. Bilgiyi ve bilgi için çalışmaları daima himayeleri altına bulunduran Milli Şefimiz hafta hareketini çok takdirle karşılamışlar ve Üniversitenin bu teşebbüsü münasebetiyle:

«— İlmi halka ve onun ileri tabakalarına ulaştırıp sindiren bu teşebbüsler kaymetli hizmetlerdir.» Buyurmuşlardır.

Üniversite bundan dolayı büyük bahtiyarlık duygularıyla meşbudur.»

Elâzığ haftasına Rektör Cemil Bilsel'in reisliğinde iştirak eden profesörler şunlardır:

Profesör Fahrettin Kerim Gökay, Profesör Ali Nihad Tarlan, Profesör Sıddık Sami Onar, Profesör Şevket Salih Soysal, Profesör Sedat Tavat, Profesör Ziyâttin Fahri Fındıkoğlu, Profesör Besim Durlret, Doçent Naşid Erez, Profesör Fahri İrel, Doçent Sabri Esad Siyavuşgil, Doçent Hıfzı Veldet.

Profesörler heyeti Elâzığa muvasalatlarını müteakib önmüzdeki Çarşamba günü mahallî makamlarla tensib edilen yerlerde bir umumî ve diğeri meslek mahiyette ilmi konferanslar verilecektir. Hafta 30 Eylül Çarşamba günü Rektör Cemil Bilsel'in kapanış nutkile sona erecektir.

Havzada su sporları

Havza, (Hususî) — Spor kulübü başkanı Fuad Pınardığın başkanlığı altında, Halkevi gençleri tarafından şehrimizin alt bahçesinde bulunan «Tersakan» irmağında su sporları, yüzme müsabakaları yapılmıştır.

100 metrelik serbest müsabakaya 6 kişi iştirak etmiş, neticede Zekâî Mutlu birinci, ikinci Mustafa Özen, Orhan Bayraksoy üçüncü gelmiştir.

50 metre üstüsti: Bu müsabakaya 5 yüzücü iştirak etmiş, neticede Şekip Oktay birinci, Fikret Güven ikinci, Mustafa Tanyeri üçüncü gelmişlerdir.

100 metre kurbağalama: Bu müsabakaya 7 yüzücü iştirak etmiş, Kâmrân Altan birinci, Halûk Kaynar ikinci, Ömer Ayaz üçüncü gelmişlerdir.

Adli tıbda yeni tayinler

İstanbul Adliye tabiblerinden Hikmet Tümer adli top işleri umum müdürlüğü morg müdürlüğüne terfian tayin edilmiştir. Kendisinden boşalan adli tabibliğe Kâmil Unalan getirilmiştir. Enver Karandan açılan diğeri adli tabibliğine Bursa adli tabibi İzzet İşçen'in tayini muhtemeldir.

Hikmet Tümer 18 senedenberi adli top işlerinde çalışan değerli bir doktorumuzdur.

RADYO

PAZARTESİ 21/9/1942

7.30: Saat ayarı, 7.32: Vücudumuzun çalıştırılması, 7.40: Ajans haberleri, 7.55: Radyo salon orkestrası, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık program (Pl.), 12.45: Ajans haberleri, 13: Fasil heyetü, 18: Saat ayarı, 18.03: Bayan okuyucu, 18.15: Fasil, 18.45: Radyo dans orkestrası, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Beste ve semâler, 20.15: Radyo gazetes, 20.45: Bir marş öğreniyoruz, 21: (Günün meseleleri), 21.15: Çigan haberaları (Pl.), 21.30: (Kitapevenler saati), 21.45: Radyo senfoni orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

TAKVİM		Eylül	
Rumi sene 1358	21	Arabi sene 1361	
Eylül 8	Pazartesi	Hızır	
	Resmî sene 1942	119	
GÖNEŞ		MSAK	
S. D.	Ramazan	S. D.	
6 46	10	5 06	
11 36		9 56	
Öğle		Akşam	
S. D.	S. D.	S. D.	Y. 7
V. 13 07	16 84	19 09	20 4
E. 5 57	9 24	12 —	1 81

Moltke'nin Mektupları

Çeviren: Sadi Irmak

Sultan Mahmudun ordusu Mısır ordusuna karşı cephe alıyor

— 12 —

Malatya civarında Asbusu.
12 Temmuz 1839

Birecikteki karargâhımızda Haziran ayını o kadar sakin geçirdik ki kırlangıçlar çadırımın üstünde yuva yapmaya başladılar ve canımız hayli sıkıldı. Fakat korkunç bir hâdise bu monotonluğu kaldırdı. 29 Mayıs günü öğleyin cephanedepomuz infilâk etti. Yüz bin kilo cephaneye mahvoldu. Bu mühimmat için Murad kıyısında kubbeli bir han bulmuşlardı. Mütemedi ısrarlarım üzerine avlunun içindeki 60 kişilik nöbetçi kafilesini oradan uzaklaştırmak kabil olmuştu. Çünkü bunlar orada yemek pişiriyorlar ve sigara içiyorlardı. Bütün Türk cephaneliklerinde olduğu gibi bunda da bakımsızlık ve dikkatsizlik yine yer aldı. Öyle ki ilk gürültüyü duyar duymaz başımıza gelen felâketi derhal anladım. Birkaç gün sonra iki kol halinde yürüyerek Birecğin garbında üç saat mesafedeki Nizibe geldik. Burada karargâh kurduk ve istihkâmlar tesis ettik. Hararet pek fazla idi ve gölgede 30-35 dereceyi geçiyordu. Bizi bir dakika rahat bırakmayan sinekler başlı başına bir felâketti. Buralarda ağaçlar seyrek. Fakat buldukları yerlerde çok güzeldirler. Nizibedeki çadırım bir ormancığın içinde idi. Çadırımı iri ceviz ve erik ağaçları örtüyordu. Bülbüller dallarda şakıyorlardı. Küçük bukalenunlar ağaç gövdelerine tırmanıyorlardı. Fakat zararlı hay-

Bu karargâhta yine üç hafta geçirdik. Bu müddeti ben pek rahatsız geçirdim. Çünkü çoktan beri burada salgın halinde bulunan dizanteriye yakalandım ve çadırda yatmak mecburiyetinde kaldım. Bu esnada arzum ve tavsiyelerim hilâfına bazı şeyler yapıldı ki bunlar bizi somaları elim bir faciaya sevketti.

Malûm sebeplerden dolayı şimdiye kadar yazdığım mektuplarda sana vazifemin mahiyeti hakkında malûmat vermedim. Fakat şimdi yazacağım şeyler artık maziye aiddirler ve bir emri vaki olmuşlardır.

Babîâli, Anadolu da üç ordu kurmuştu. Bunların kuvvetleri mecmuu 70 bin kişi idi. (Ben burada hakiki asker miktarını yazıyorum. Çünkü kâğıd üzerindeki rakamlar çok daha büyüktü). Bu kit'aların yarısından fazlası redif askerlerinden mürekkebdî. Yani askere henüz alınmış ve Avrupa usulü talimi şöyle böyle görmüş askerlerle meslekleri hakkında hiç malûmatları olmayan ve yalnız iltimasla seçilen zabitlerden tereküb ediyordu. O kadar büyük bir vazifemiz vardı ki buradaki ikametimiz esnasında piyadenin yarısını gömmüş bulunuyoruz. Bunların yerine adam bulmak yükü hemen kâmilen Kürdistanın üzerine yüklenmişti. Köylerin halkı dağlara kaçmışlardı, yakalanabilenler, ki çoğu çocuklar ve sakatlarıdır, uzun halatlara bağlanarak sevkedilmişti. Zabitlerinin dilinden bile anlamayan bu askerler daimi muamelesi görme mah-

kalan her bir kaçak için 20 hatta 100 kuruş verildiği halde kaçakçılık önlenemiyordu. Hattâ bazan ön hatlarda bulunan elli kişi atları ve silâhları ile birlikte kaçıyorlardı. Askere iyi aylık, iyi elbise, kâfi gıda veriliyor ve iyi muamele ediliyor, fakat hiç bir Kürd iki senden fazla dayanmıyor, hastaneye gidiyor, ya ölüyor veya kaçıyor. Ordunun üçte ikisi işte bu vaziyette idi. Bundan başka bilgili zabıt pek azdı. Buna bakarak böyle bir ordu ile hiçbir harb yapılamaz fikri hâsıl olur.

Mısırlı İbrahim Paşanın ordusu ancak Türk ordusuna nazaran biraz daha iyi vaziyette idi. Bu ordu geçen sene Dürzülere karşı yaptığı harbe çok zayıf vermişti. Askerinin çoğu acemi idi ve kuvveti daha azdı. Sonraları İbrahim Paşa Suriyede bulunan bütün askerlerini harbe sürdü. Hattâ Adanada bulunan askerlerini de getirdi. Buna rağmen askerlerinin miktarı Hafız Paşa ordusundan ancak 10 bin kişi kadar fazla idi. Eğer Babîâli bütün Anadolu'daki kuvvetlerini birleştirebilse idi İbrahim Paşa ordusunun iki misli kadar kuvvet toplayabilirdi. İbrahim Paşa ordusunun manevra kabiliyeti ve topçusu Türk ordusundan üstündü. Fakat bu ordudaki zihniyet Hafız Paşanınkinden daha iyi değildi. Düşmanla karşılaşılınca her gün 20-40 zabıt ve asker silâhlarıyla beraber bize iltica ediyordu. Türk ordusunda büyük paralar sarfedildiği halde Mısır ordusunda kıtlık vardı.

TARİHTEN SAYFALAR

Abdülhamide atılan kurşunlar!...

Yazan: Kadircan Kafı

Fena taraftan şöhretli Osmanlı hükümdarlarından biri de şüphesiz sultan Abdülhamiddir. Bu padişah kendisini muhafaza edecek olanların pek çoğunu Arnavudlardan seçti; bunlara tüfekçi denilirdi. Kumandanları da eskiden kayıkçılık ve kaldırıcılık etmiş olan Arnavud müşir Tahir paşa idi.

Karadağ prensi Nikita İstanbula geldiği zaman padişah dedi ki:

Milli kıyafetiniz çok hoşuma gidiyor. Sizin iftihar ettiğiniz bu açık göz ve şadık Hırvatlardan kendime mahsus bir bölük kurmak isterdim. Nikita memleketine dönünce yirmi kişi gönderdi. Fakat Arnavudlar bunu hoş görmediler. Padişahın kendilerinden memnun olmadığı zannını hasıl ettiler. Aralarında dedikodu yaptılar; Hırvatlara düşman gözüle bakmaya başladılar. Onlardan birkaçını, hattâ hepsini öldürebilirlerdi; fakat böyle bir hareket acaba meseleyi halledebilir miydi?

İki tüfekçi bir gün saray bahçesinde nöbet bekliyorlardı. Padişahı korkutmaya karar verdiler; kendilerine yapılan hakaretin protestosunu kurşunla ve ateşle yapacaklardı. Biri diğerine sordu:

— Tüfeğin dolu mu?
— Evet, seninki?
— Benimki de dolu... Şu yolun köşesinde bekleriz, efendimiz çıktınca ben sağ kulağının sen de sol kulağının biraz açığına birer defa ateş ederiz.

— Ya vurulursa...
— Sanmam, fakat Allah şaşırtırsa öyle istemiş demektir; bize ne? Eğer bu işi iyi becerirsek mutlaka korkar Hırvatları defeder.

— Doğru...
Çok geçmeden padişah göründü. Arnavudun biri silâhtını doğrulttu; nişan aldı ve tetiği çekti. Bahçenin sessizliğinde dehşetli bir gümürtü duyuldu; henüz bunun dehşetli kay-

Tüfekçiler hemen oradan uzaklaştılar, dosdoğru Tahir paşaya gittiler; vaziyeti anlattılar. Diğer taraftan mabeynciler, haremağaları, uşaklar her taraftan koştular; baygın düşen padişahı kaldırdılar; içeri götürdüler; hiç bir yarası olmadığı halde güçlükle ayıldılar.

Abdülhamid sağ olduğunu hattâ yarası bulunmadığını anlayınca sevindi; hemen Tahir paşayı çağırttı.

Tahir paşa iki tüfekçiyi koğuşlarına göndermiş:

— Oradan ayrılmayın, emrime bekleyin!

Demişti; aynı zamanda maksadın varmak için böyle kötü bir yol tuttukları için onları azarlamıştı.

Abdülhamid müşir Tahir paşaya hâdisenin mahiyetini sordu. Tahir paşa gayet soğukkanlı davranarak meseleyi anlattı; haysiyetleri bu kadar yüksek olan adamların bu şekildeki hareketlerini mazur göstecek sözler söyledi. Hattâ dedi ki:

(Devamı sayfa 4/1 de)

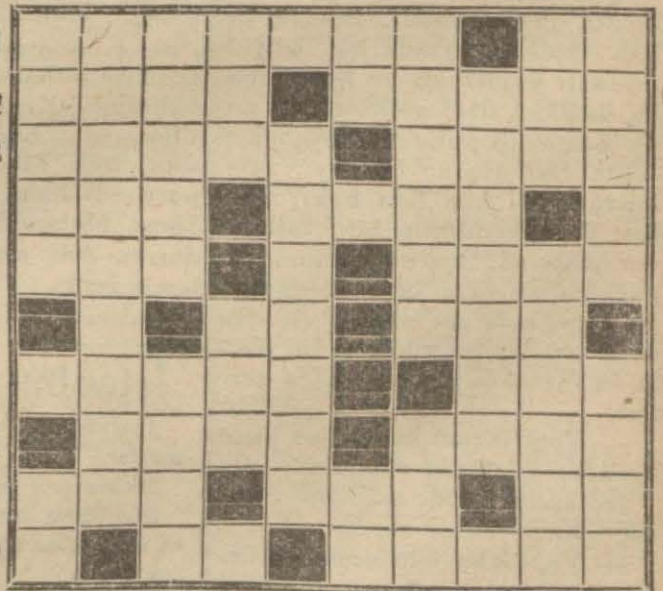
"Son Posta,"nın bulmacası: 5 - (15)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğru:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — Dolmabahçe civarında bir semt (7). Edat (2).
2 — Bir kimyevi madde (4). Bir nevi içki (5).
3 — Bir isim (5). Tersî kalîl manasına (4).
4 — Orta (3). Çok bilen (4).
5 — Tanrı (3). Ceriha (4).
6 — Uzaklık nıdası (2). Eziyet (3).
7 — Tersî peşi sıra gitmek (5). Bir nevi baston (3).
8 — Bir nevi para cüzdanı (4). Çıkmışın zıddı (4).
9 — Tavla aletlerinden (3). Kalbimin bulunduğu taraf (3). Arabca beraber (2).
10 — Dost (2). Çekile (5). Yukarıdan aşağıya doğru:

4 — İstikbal (3). Hamam levazımından (3).
5 — Adapazarının en iyi yetiştirdiği bir sebze (7).
6 — Yemek (2). Yay ile atılan (2).
7 — Bir kadın ismi (6). Beraber (3).
8 — Arabî bir ay (7).

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 60

PATRONA HALİLİN AKİBETİ

İbrahim ağaya başile işaret etti:

— Buyurun Etmeydanına gidelim.

Halil pehlivan gülümserken ciddileşti, İbrahim ağa ayağa fırladı:

— Etmeydanına mı buyurdunuz?

— Beli, Patrona Halil ağa nezdine.

— Fermanı hümayun mu irsal eyliyeceksiz?

Mustafa Bey güldü:

— Değül amma, anın gibi bir şey. Yarın sabah için has meşverete davet edilmiştir!

Halil pehlivanla İbrahim ağa gözlerini açtılar:

— Şevketlü efendimiz taraflarından mı?

— Yok, sahibi devlet hazretleri davet eylediler.

Odadakiler durumu kavramakta gecikmediler. Demek sabah vezir sarayında bir büyük toplantı yapılacak ve bu içtimada ihtilâlciler ileri gelirleri bir anda bastırılıp kelleleri düşürülecekti. Deli Hasan bir şey anlamamış gibi bön bön bakıyordu.

Bir defa kendisine bir talimat verilmemişti. Sonra «baskını yapacak olan otuz üç serdengeçtiyi» saraya da getirememişti: «Bu nasıl şey?» diye sığılıyordu. Kethüda Mustafa Beye yavaşça sordu:

— Veziriazam hazretleri nezdelerinden mi teşrif eylersiz?

Kethüda başını sallayıp tasdik edince tekrar sordu:

— Ya, bizim için nesne demediler mi sultanım?

— Yok, bir şey ferman etmediler.

— Ya, otuz üç nefer serdengeçti için?

— Anlar için dahi.

Deli Hasan burada Halil pehlivanın yüzüne baktı: «Bu âdemler ne biçim işler yapıyorlar?» demek istiyordu. Halil pehlivan bir şey söylemeden gözlerini ö-

Kethüda beyle İbrahim ağa odadan çıktılar, hayvanlara atlayıp ortalara gittiler.

Patrona Halil on yedinci orta zabitlerine mahsus odada arkadaşlarıyla kahve içiyor, «Urlu» yoldaşı bir ayak evvel sekbanbaşılıktan defetmek için sadrazama bir tezkere yazdırmayı düşünüyordu. Muslu ve kahveci Ali Urlu gibi yeniçeriler arasında sözü geçer ve «fermanı yürür» bir adamı elden kaçırmak fikrinde değillerdi.

Muslu:

— Yok yoldaşım, böyle edecek olur isek yarın bunda kimesne kalmaz ve başbaşa kaluruz!

Diyerek itiraz etti. Patrona Halil en yakın arkadaşlarının ilk defa kendisine itiraz ettiklerini görüyordu. Öfke ile bağırdı:

— Sen de mi anı iltizam eylemeğe kalkıyorsun?

— Kimesneyi iltizam etmezüz. Urlu ne bubamın ne dahi anamın oğludur. «Kazganı şerif» çıkarığımızda, bunda beş yoldaş idük. Deli Mustafa yoldaş pare pare edildikte dört kalnuş idük. Saraç Mehmedi saymazuz yoldaşım. Anı sonradan «ağa» eylemiştir idük.

Kahveci Ali Patronaya bakıp

başını salladı, fakat bir şey söylemedi. Muslu elindeki kahve fincanını hasır kenarına bıraktı:

— Baka Patrona, gel anımla barış!

Patrona Halil güldü:

— Kimesneye garazımız yoktur. Urluya dargınlığımız sefahete meylindan idi karındaşım.

— Bir odahk almak ile sefih olunmaz!

— Bugün odalıktan başlayıp yarın «Serü endam gulâm» a tutulur, ferdası dahi rüşvet irtikâp eyler. Sen dahi anan rahminden düştükte feryad idüp kınıldandın, ardından emekleyüp ayaklandın ve ardından kendüni bildin. Eyülük ve kötülük dahi böyledir yoldaşım, kütülük kundakta başını ezüp ayaklanmasına ve kendüsünü bilüp duymasına meydan bırakmamalı!

— !...

Dışarıdan oda kapısı açıldı, Kel İbrahim içeriye girdi. Hepsini birden başlarını yarı döndürüp baktılar:

— Ne var yoldaşım?

— Veziriazam kethüdası geldi.

— Veziriazam kethüdası mı? Bre yanında kimesne var mıdır?

(Arkası var)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

Aşağıda müfredatı yazılı mefruşatın yapılması işi açık eksiltmeye konmuştur.

Muhammen bedeli 950 lira olup ilk teminatı 71 lira 25 kuruştur.

İsteklilerin 2490 sayılı kanun ile arandın belgelerile 28.9.942 Pazartesi günü saat 14 de Başmüdürlük binasındaki Satınalma Komisyonuna gelmeleri lâzımdır.

Şartname her gün Levazım servisinde görülebilir.

Adedi	Cinsi
1	Camlı yazıhane
1	Döner yazıhane koltuğu
1	Telefon masası
1	Orla masası
2	Şigara sehпасı
2	Maroken koltuk
2	Sandalye
2	Resim çerçevesi

«Son Posta» nun edebi romanı: 114

Erkeği Kadın Yaradır

YAZAN:

NUSRET SAFA COŞKUN

Gösterdikleri yakın alâka beni biraz avutur gibi oldu. Zavalıların pek halleri vakitleri de yerinde değil. Üç odalı küçük bir evde oturuyorlar. En güzel odalarını bana ayırmışlar. Bütün yorgunluğuma rağmen, o gece sabaha kadar uyumadım. Bana temiz bir yer yatağı yapmışlardı, rahat edebildim. Fakat hak veriniz bana Vedad Bey! Binbir ızdırab içinde kendimi çok yalnız hissediyordum.

Teselliyi yalnız size mektub yazmakta buldum. Bu sırada, bütün üzüntülerden sıyrılıyor, sizinle baş başa kalıyordum. Bu doğru bir hareket değildi. Sizi unutmam, artık rahatsız etmemem lâzımdı. Fakat bu mümkün mü Vedad Bey!

Konseriniz yaklaştı. Belki mektubumu alıncaya kadar vermiş de olacaksınız. O gece ben, erkenden odama çekileceğim. Karanlıkta, hayalen kendimi tiyatrodan farzedeceğim. Siz, size çok yaraşan fragımızla tiyatroyu dolduran halkı teshir ederken, ben ızdırabımla başbaşa, buradan sizi dinleyeceğim. Meserret ablamların bulunduğu locaya bakacak. beni bir an olsun düşünecek siz değil mi? O gecenin heyecanı şimdiden beni sarsıyor. Konserinizin bittiğini tahmin edeceğim dakikaya kadar çok azab çekeceğim Vedad Bey! Sakın, yine terli terli sokağa çıkmayınız. Mümkün olduğu kadar az heyecan duyunuz. Doktorum tavsiyelerini unutmamağa çalışınız. Bilseniz sıhhatiniz için ne üzülüyorum..

Daha pek çok şeyler yazmak, sayfalar doldurmak istiyorum. Lâkin, okuyacağımızı hiç zannetmiyorum. Sizi yormamak, daha fazla rahatsız etmemek için artık kesmem lâzım! Sizden cevap istemeğe nasıl cür'et edebilirim. Eğer bu satırları okumağa de-

Saygılarımı lütfen kabul ediniz Vedad Bey.

Füsun

Not — Bu mektubdan Meserret ablama bahsetmezseniz minnettar olurum.

Konser gecesi..

Gişe memuru, camın üstüne, «Yer kalmamıştır» levhasını ilâştirirken, soğuktan moraran ellerini oğuşturarak; arkadaşına:

— Bu halkın ya parası çok, ya aklı yok! Diyor.. bu havada üstelik para da verseler çıkmam sokağa vallahi..

Dışarda müthiş bir ayaz var. Mevsimin son karı İstanbul üzerine düşüyor. Sinemanın kapısında, birinci konserde olduğu gibi otomobiller sıralanmış. Holde adım atacak yer yok. Kapı önünde üstlerindeki kırı silkeleyenler, ayaklarını demir paspaslara vurarak, süratle içeri dalyorlar. Yine muhteşem kıyafetli, kürklü güzel kadınlar, yüksek tabakadan oldukları, ilk bakışta anlaşılan erkekler göze çarpıyor.

Gişe önünde, beyhude yere bir yer temini için çalışan, yüzleri asık, bir sürü insan var.

İçeri giriyoruz.

İlk gözümüze çarpan hususi yet, perdenin önündeki mikrofondur. Bunu herkes birbirini soruyor.

— Bu sesi bozmaz mı?

Bilenler izah ediyorlar:

— Bu mikrofon radyonundur. Bu akşamki konseri radyo, bütün dünyaya yayacak.

— İyi akıl etmişler, güzide san'atkârı bu suretle bütün memleket dinlemiş olur.

— Kim ne derse desin azizim, harikulâde bir san'atkâr... İll konserinde bulundun mu? Beş piyanoya bu derece hâkim peş az san'atkâr gördüm.

Üçüncü zil çalıyor.

Sinemanın istirahat salonundan, içeri bir insan seli akıyor, Koltukların açılıp kapanmasından çıkan gürültüler, son öksürükler çabuk kesildi. Gözler programlarda...

Her taraf dolu. Yalnız, sahneye bitişik ilk loca boş.. Bu locanın karşısına isabet eden ilk locada, Meserret Hanım, kocası oturuyor. Kadın endişelidir biraz.

— Şu karşıki loca Semahatlerin değil mi? Hâlâ gelmediler.

(Arkası var)

İstanbul Belediye Başkan'arı

Tahmin bedeli	İlk teminat	
900,00	67,50	Temizlik amelesine tahta ayaklı yapı, tırnak üzere alınacak 5 metre mükâbı firmalanan gürgen.
1375,25	103,15	Karaağaç müessesesi için alınacak 9 kalem kereste.
3512,91	263,47	Köprüler için alınacak 24.227 metre mükâbı kereste.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat mükdarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamele Müdürüğü hâlinde görülebilir. İhaleleri 2/10/942 Cuma günü saat 11 de Dahî Eneü mende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektupları v. sanu nen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarile ihale günü saat 14 de Dahî Eneü mende bulundurulacaktır. (1992)

Moltke'nin mektupları

(Baş tarafı 3/1 de)

ları tedahülde idi. Bakım fena idi. Bütün Suriye bilhassa büyük şehirleri isyan için bir işaret bekliyordu.

Bütün muzaffer olmak şansları Babiâli ordusunda idi. Fakat e sashı bir hata neticesinde bütün bu avantajlar kaybedildi. Suriyede bir tek kumandan bulunduğ u halde Anadolu da birbirinden müstakil dört kumandan vardı. Bunlardan her birinin menfaatleri ayrı idi ve birbirlerini kıskanıyorlardı. Buradan 150 saat mesafede bulunan Kayseride İzzet Paşa ve Konyada Hacı Ali Paşa o kadar pasif davranıyorlardı ki bunların geçidlerini İbrahim Paşa tutmuş ve bu suretle mevkiini kuvvetlendirmişti.

Hafız Paşa harbi istiyordu. Padişahın en mahrem arzusu na bu suretle hizmet edebileceği kanaatinde idi. Bahane olarak Arabların bazı hareketlerini ileri sürdü. Ben bu esnada bütün harb teşebbüslerine mâni olmak ve diğer kuvvetlerin gelmesini beklemek için sıkıntılı bir mücadeleye girmiş bulunuyordum.

İbrahim Paşa harbe başlamak için hiçbir arzu göstermiyor ve çok şeylere tahammül ediyordu. Gayri muntazam kıt'alar arasında yapılan bir çarpışmada düşmandan 80 kişi esir aldık. Keşif kollarımız hududun beş saat ilerisine kadar geçtiler (bu harekette süvarimiz hiçbir şeye yaramadığını gösterdi). Ayıntab garnizonu terakümde bulunan 18 aylık maaşlarının verilmesi mukabilinde teslim olmakla kalmadı, aynı zamanda bizim emrimizde hizmet kabul etti. Fakat bu hareket artık Suriye kumandanının sabrını taşırdı. 20 Haziranda bütün ordusile görüldü. Öğle vakti Misarı geçti ve bizim cephenin bir buçuk saat mesafesinde kesif bir yığın halinde karargâh kurdu. İstihbaratımızın verdiği güzel haberlere rağmen derhal gördük ki İbrahim Paşanın kuvvetleri bize faikti. Bizim

atıldı, hattâ çadırlarını düşmana bıraktı. Bu esnada Hafız Paşanın ordusu süratle harb vaziyetini aldı ve müteaddid defalar manevrada talim edildiği veçhile çadırli karargâhın bin adım ilerisine çıktı. Bugün taarruza uğrayacağımızı kat'i suretle hesaba katmıştık. Fakat İbrahim Paşa ne bugün ne de gece bir hareket göstermedi. Ordumuz geceyi silâh başında geçirdi. Ertesi gün 21 Haziran güneş doğmadan evvel sağ cenahımızda bulunan sivri bir kaya üzerinden dürbünle etrafı temaşa ediyordum. Buradan düşmanın bütün hareketlerini teferrüatına kadar takip etmek mümkündü. Düşman karargâhında saat 9 a kadar her şey sakin kaldı. Fakat saat dokuzda dokuz süvari alayı 18 bindirilmiş top ve bir piyade livası cepheye ve bizim sol cenahımıza karşı harekete geçti. Kıt'alarının bakiyesi açık karargâhta kaldığı için paşaya verdiğim tabirini malûmatta bunun yalnız keşif için yapıldığını bildirdim. Uzaklardan top sesi geliyordu ve yalnız başı bozuk kıt'alar arasında müsademeler oldu. Bunu müteakib düşman geri çekildi. Öyle görülüyor ki düşman bizim vaziyetimizi çok kuvvetli buldu. Bu keşfi bir taarruz takib etmedi. Ben kıt'alarımızı çadırlarına çekmeyi ve beklemeyi teklif ettim. Fakat bunu mahzurlu buldular. Bu geceyi de silâh başında geçirdik. Sağ ve sol cenahlarımız tirmanılması güç olan tepelere dayanıyordu. Müstahkem cephemiz içeriye doğru hafif bir kavis yapıyordu. Bizim bildiğimiz esaslara göre cephemizin genişliği fazla, derinliği azdı. Pek çok ta top yerleştirilmişti. Fakat şarklıların harb tarzına göre bunun faydaları vardır. Bu milletler, arasında harb ancak bir iki saat sürer. İlk hücum neticeyi alır. Büyük ihtiyatların kullanılmasına zaman kalmaz. Daha başlangıçta çok kuvvet ileri sürmek ve ilk büyük zaferi kazanmak şayanı tavsiyedir. Aynı sebeble en çok güveni-

Tarihten sayfalar

(Baş tarafı 3/1 de)

— Karadağlı muhafızları getirmekle büyük tedbirsizlik etmiş olduk. Bunu tamirden başka çare yoktur.

Zaten padişah tüfekçilerin şımarık hallerine ötedenberi göz yumuyordu; onları darıltırsa bir gün kendisini öldürebilirdi.

İki tüfekçiye ceza vermek şöyle dursun maaş bağliyerek memleketlerine yolladı; Karadağlı muhafızların da bol tazminat ve hediyelerle geldikleri yere geri gönderdi. Başının iki tarafından vızlayarak geçen ölüm kurşunlarının kefareti bu oldu.

Milletine karşı o derece zalim olan bu adamın kendisini neredeyse öldürmek isteyenlere gösterdiği müsamaha belki tarihin hiç bir devrinde görülmemiş, işitilmemiştir.

Kadircan Kaflı

Birinci umumi müfettişlik maliye müşaviri

Edirne (Hususi) — Birinci U. müfettişlik maliye müşavirliğine tayin edilen Trakya U. müfettişliği maliye müşaviri Lütfü Çığırkan şehrimizden ayrılmış Karaağaç istasyonunda başta umumi müfettiş ve kelimiz Salim Gündoğan ile müşavirler ve vilâyet erkânı ve birçok dosyaları tarafından uurlanmışlardır.

Çocuk Esirgeme Kurumu müfettişi Bigada

Biga (Hususi) — Çocuk Esirgeme kurumu müfettişlerinden Neş'et Bora şehrimize gelmiş ve üç yıllık hesabaftı tefrik ettikten sonra Çanakkale'ye gitmiştir. Neş'et Bora, Biga Çocuk Esirgeme Kurumunu bütün kurumlardan üstün bulmuş, idare heyetini başarılarından dolayı tebrik etmiştir. Kurum bu yıl çalışmalarını daha fazlaştıracak ve talebe kadrosunu genişletmeye vaşacaktır.

Akhisar müddeiumumiliği

Akhisar (Hususi) — Hakkı Çarankayanın Akhisaraya naklen tayinle yerine tayin olunan Boyabâd

Bartın - Safranbolu futbol maçı

Bartın, (Hususi) — Bartınlıların daveti üzerine Safranbolu muhtelit futbol takımı şehrimize gelmiş, Bartın muhtelitlerle karşılaşmışlardır. Oyun Bartının 3-1 galibiyetile neticelenmiştir.

Resim iki takımı bir arada gösteriyor.

Adanada futbol maçları

Adana, (Hususi) — Adanada sıcaklar hafiflemeye başladığından futbol faaliyeti başlamıştır. Kupa maçları programının tatbikine geçilmiştir.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukaveienamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de

LONDRA ve MANÇESTER'de

MİSİR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır.

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaâ üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve salre.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Yeni neşriyat

Mafaldan ayrı
ROMANIZMALAR
ve tedavileri

Profesör Dr. Osman Cevdet Çubukcu'nun hazırladığı bu kıymetli eser okuyucularımıza bilhassa tavsiye ederiz. Fiyat 50 kuruştur.

(Türkiyede terzilik)

İzmir eski Terzi mektebi müessisi ve müdürü Şükrü Baysal tarafından memleketimizde ilk defa olarak neşredilen bu eser, terziliğin, teknik ve idari kısımlarından, terzilerin ne suretle ve ne şekilde terzilerinden bahsetmekte ve Türk beden teşekküllerine uygun metoddan bazı nümuneler vermektedir. Tavsiye ederiz.

GÖLGEM — Mustafa Ferid Himmethan Gölge ismile bir şiir kitabı neşredilmiştir. Fiyatı 100 kuruştur.

BAYINDIRLIK İŞLERİ DERGİSİ — Nafia Vekâleti Neşriyat Müdürlüğü tarafından bu mecmuanın Haziran nüshası intişar etmiştir.

SEVDA — Turan Aziz Beler Sevdâ isimli bir roman yazmıştır. Eser Türkiye ile İsviçrede geçen bir aşk macerasının hikâyesidir. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

BEDEN TERBİYESİ VE SPOR — 41 inci sayı çıkmıştır. Spor ile alakalı bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

YÜRÜYÜŞ — Bu aylık sauhat ve edebiyat mecmuasının Eylül sayısı yeni bir şekilde çıktı. İçinde şiirler, hikâyeler, müsahabeler vardır.

AHMED — Ata Halli Yüncan'ın kaleme aldığı bu eser satışa çıkarılmıştır. «Ahmed» bir memleket çocuğunu bir tür türlü macera ile dolu olan hayata canlandıran ve okuyucuyu baştan sonuna kadar merakla sürükleyen milli bir eserdir. Fiyatı 50 kuruştur.

MİLLî Gelir — İstatistik Umum Müdürlüğü maruf İngiliz İktisadçılarının Lord Stamp'ın (Millî Gelir) adlı eserini nü bir misale halinde neşretmiştir. Alikadarlara bedelsiz olarak gönderilmektedir.

HER ÇEŞİT KLİŞELERİNİZİ
İSTANBUL
KLİŞEHANESİ
ANKARA CAD. CAĞALOĞLU YOKUŞI-29
UCUZ, ÇABUK VE TEMİZ BİR ŞEKİLDE YAPAR

Memleket haberleri

Lâdikde

Bütün imkânlar mevcut olduğu halde sönük kalan kasaba ancak şimdi canlanmağa hazırlanıyor

Lâdik, (Hususi) — Lâdik Samsunun mühimce kazaların dan biridir. Vaktile tarihi hâdiselere sahne olduğu söylenen bu kasabanın asıl ismine Lâodikya diyenler var. Lâdik kelimesi bundan muharref olsa gerektir.

Merkezde nüfusun kesafet halinde olmamasına mukabil köylerde kabarık bir yekûna balığı bulunması, Lâdiki daha ziyade bir köylü muhiti haline koymuştur. Bu itibarla muhit bilhassa ziraatçilikle tanınmıştır. Filhalka Lâdikte toprak ürünlerinin çeşidli yetiştirilmekte ve her sene artan bir istihsal göze çarpmaktadır.

Lâdik son yıllar içinde inkişafa çok müsaide imkânlar malik bulunan kasabalarımız arasında sayılabilir. Buna rağmen nefsi Lâdikte bu imkânlardan istifade içinde hakiki bir gayret ve muvaffakiyet gösterilemediği anlaşılmaktadır. Kasabada ne bir otel, ne iyi bir lokanta, ne de gezip biraz kafa dinlendirecek yer, gazino ve emsali gibi mahaller vücudlandırılmamıştır. Halbuki gelir kaynakları oldukça bol, toprakları münbit ve bilhassa civardaki kombineye pancar veren bir ovaya malik bulunduğu için Lâdikten ilk ihtiyaçları kapayacak hareketler beklenebilirdi. Koskoca kasabanın hâlâ elektriksiz olduğunu burada kaydetmek bile insana üzüntü veriyor.

Bununla beraber şimdi Lâdik'in vaziyetinde inkâr götürmez bir tebeddül husulüne çığır açılmak üzere bulunulduğunu görmeye duyulan memnuniyeti burada açıklamak da ayrıca bir haz vermektir. Yeni kaymakam Mekki Keskin'in, ihtiyaçlar içinde bulunan bu mahzun

Yalovada

Ehli hayvan sergisi merasimle açıldı, birçok hayvan sahiblerine mükâfatlar verildi

Yalova (Hususi) — Hayvan neslinin ıslâh ve teksiri yolunda bir çok faydalar temin eden kazamız ehli hayvan sergisi bu yıl da açılmıştır. Bu münasebetle evvelki gün yapılan törende vali muavini Ahmed Kınık, jandarma alay kumandanı Ali Rıza, baytar müdürü Ethem, gazeteciler ve kazamız ileri gelenleriyle büyük bir halk kütlesi hazır bulunmuştur. Sergi kazamızın faal kaymakamı Nureddin Ayluksalın bir söylevini müteakib vali muavini tarafından açılmış, davetliler ve halk teşhir edilen hayvanları görmüşlerdir. Bundan sonra sergide derece alan hayvanların sahiblerine mükâfatları dağıtılmıştır. Bu yıl sergiye geçen seneden daha fazla hayvan iştirak etmiş bulunuyor.

Kandırada bir köyü kadın yıldırım çarpmasile ördü

İzmit (Hususi) — Kandıra kazasının Akçaova nahiyesine bağlı Dellhasanlar köyünde Aşlan karısı Hatice, yıldırım isabetile ölmüştür. Bu esnada ayrıca 2 kişi de yaralanmıştır.

Adanalılar temiz suya kavuştular

Adana (Hususi) — Adanalılar nihayet içme suyuna kavuşmuşlardır. Muvakkat tesisatla şehre su verilmesine başlanmıştır. Şehrin bir çok notalarına çeşmeler konmuş ve mahalle aralarına da çeşmeler konmasına başlanmıştır.

ji ile himmet sarfına başladığı görülmekte ve bu hareketten bir çok şeyler ümit edilmektedir. Mekki Keskin evvelâ noksanları teşhis ve tesbitte isabet göstermiş, sonra bunların telâfi çareleri

5 Ey'ül bilmecemizde kazananlar

5 Eylül tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılıdır. İstanbulda bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemizden almaları lâzımdır. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir kutu tahta oyuncak

İstanbul Çağaloğlu sınıf 3.B talebesinden 8 numaralı İbrahim.

Bir sulu boya takımı

İstanbul 1 inci ilkokul talebesinden 681 Mahire.

Bir elişti kesteti

Çorlu Kâzımaie mahallesi Büyükkavuş sokak No. 6 da Behice Özman.

Diş fırçası

(Son Posta Hatıralı)

Eskişehir yüksek mimar İhsan Üzümlü kızını Bilge Üzümlü, Nazilli, Kuyucak nahiyesi belediye muhassibi Süleyman oğlu Nurettin Ünal, İstanbul Beşiktaş A. kareler No. 38 de Ünal Önder, İstanbul Beylerbeyi Yalılar caddesi No. 57 de Jale.

Diş macunu

İzmit Çukurbâğ Bahriye sokak No. 32/4 de Birsen Serioz, Hadımköy bakkal Akif efile Sabahattin İşler, İstanbul Beşiktaş 24 üncü ilkokuldan Suna Çamay, İstanbul Fener Kâtibmüskahaf, ün mahallesi No. 17 de Birsen Baba.

Büyük muhtıra defteri

Orhangazi dava vekili Mümtaz efile Sümbül Başarançan, Bursa Atatürk caddesi No. 25 de Kemal, Bakırköy bez fabrikası Kınaya laborantı Şeküre Ak, today.

Albüm

Keskin hususi muhasebe kâtabi Rifat Saner kızını Müjla Saner, Adapazarı Yenicami civarı Kurbanlar sokak No. 25 de Müriyyet Tanış, İstanbul Beşiktaş Muradîye Nüzhetîye caddesi No. 52 de Ayhan Günâşen.

Kokulu sabun

(Son Posta Hatıralı)

Bilecik Cümhuriyet müddeiumumisi İsmail Kemal kızını Sevgi Turan, AL

Küçük okuyucularımıza

Gazetemize gönderilen bilmecemektubularının üzerine behemehal (Bilmecem) kelimesinin ve bilmecenin çıktığı tarihin yazılması lâzımdır. Bu Kayıtlara riyet edilmeden gönderilen mektublar kur'aya sokulmamaktadır.

ni efile Fikret Sumer, İstanbul Bakırköy Karakol sokak No. 18 de Rıza Alangan.

Küçük muhtıra defteri

Hayrabolu ziraat memuru kızı Özcan, Malgara kunduracı Hasan İlgin efile Ömer ışık, İstanbul Mahmudpaşa Mahkeme sokak No. 1 de Halid.

Alüminyum bardak

(Son Posta Hatıralı)

Mersinon minikaka kor komutanlığı emir subayı Abdullah Özalp oğlu Nevzat Özalp, Biga posta memuru Faik Tüzün kızını Feriha Tüzün, İstanbul 11 inci okul sınıf 3 ten 25 Nihad Erkal.

Ayna

(Son Posta hatıralı)

İstanbul 2 inci okul sınıf 4.B de Dündar Erbelgin, İstanbul Ankara caddesi No. 29 da İstanbul kışhanesinde Hamdi Ergün, İstanbul Fâth İskenderpaşa mahallesi Vatanperver sokak No. 18 de İnci İnal.

Kitap

Ankara Yenisehir Demirtepe Fevzi Çakmak sokak No. 16 da Günay Aktuğ, Kırıkkale Fevziçakmak caddesi No. 47 de Şehabettin Aköz, Kurkarelî postahane caddesi No. 3 de Şevket Özgül, İstanbul Cıbalı 63 üncü ilkokuldan 47 Şadedi Agun, İstanbul Pangaltı Bilezikçi sokak 93 Nihad Ülker, Adapazarı Papuçular mahallesi Değirmen sokak No. 136 da Ali Çipekli, İstanbul Kurtuluş caddesi No. 132/2 de İffet Arın.

Kartpostal

Düzce bakkal İbrahim Sakarya efile Osman Aksungur, Alpullu şeker fabrikası koloni evleri No. 236 da Ferhan Hüsnü, İstanbul Üsküdar 20 inci okul

«Son Posta» nin spor tefrihası: 126

Kara Ahmed hâlâ uğraşıyor!

— Hele şu güreş bitsin. Çağırır yanımıza konuşuruz.

— Evet...

Ahmed, hasmını mütemadiyen eziyor ve boğuyordu. Yanık Hüseyin, bir türlü kurd kapanını sökemiyordu. Ahmed, epeyce ezdikten sonra kapanı bozalttı ve sarmaya geçti. Etraftan da bahiriyorlardı:

— Ahmed, haydi!

— Çabuk ol Ahmed!...

Fakat yanık Hüseyini bir türlü kurd kapanında çevirip yenemiyen Ahmed, şimdi başka bir oyuna geçmiş bulunuyor, sarmada bekliyordu.

Filibeli Mehmedle hasmı da birbirlerini yiyip duruyorlardı. Kara Ahmed, hem hasmı ile güreşiyor ve hem de yan gözle diğer hasımlarının güreşlerini takip ediyordu. Filibeli Mehmed, hasmı Dramalı Kula ile dengine denk güreş yapıyorlardı. Bazan, Filibeli Mehmed, güreşe hâkim oluyordu. Bazan da Dramalı Kula güreşe hâkim olmuş oluyordu. Bu iki pehlivan birbirlerini altüst ederek boğuşuyorlardı. Bu derece karışık bir güreşin ne olduğu belli değildi. Hergeleci İbrahimin gözü hep Kara Ahmedde idi. Adım adım bu delikanlıyı takip ediyordu. Kara Ahmed, hasmını iyice kapanda ezdi. Yenememekle beraber iyice ben-zetti.

Bir aralık Hüseyin, Kara Ahmedin altından kalktı. Fakat ancak doğrulup dizlenebildi. Ahmed, hasmının yakasını bırakmıyordu. Derhal kenaneledi.

Hüseyin, kemaneyi içten iki kollarile girerek budadı ve ayağa kalktı. Hüseyinin bu kalkışı mühimdi. En usta pehlivan da böyle bir kalkış yapabiliirdi.

Kara Ahmed, Hüseyinin bu yolda kalkışına içerlemişti. Bu, adeta bir pehlivanı bozmaktı. Zaten bir pehlivanı bozmak için ancak buyvolda hareket yapılabilir.

inçin zorluk çekmemişti. İki ayakları birbirine bitişik olarak kalkmıştı. Ahmed, hasmını ayağ kalkarak kalkmaz çaprazladı. Kızgınlıkla bükerek gene altına aldı ve tekrar kemaneledi ve başına dikildi. Kara Ahmed, şunu demek istiyordu:

— Ulan! Bir kere daha kalk bakalım...

Hüseyin, gene birdenbire yarım döndü. Ellerini kemane bağından geçirdi. Çapraza girer gibi soktuktan sonra doğrulup kolayca ayağa kalktı. Ahmed, bu sefer daha ziyade deli divane olmuştu. Olduğu yerde kuduru-yordu. Deli dolu hasmına başladı. Hergeleci, güldü ve yanında bulunan arkadaşına:

— Çocuk daha!.. Sonra aço-mi... Usta ister!..

— Ne yaptı ki?..

— Herifin kemanden nasıl kalktığını gördün mü?..

— Gördüm... Güzel bir kalkış yaptı. Buna ne yapabilir?

Deyince, Hergeleci sustu. Çünkü Hergelecinin bir âdeti vardı. Kendi bildiği veyahud icad ettiği oyunları kimseye söylemezdi. Arkadaşına tekrar sordu:

— Hasım kalkarken nasıl kalkıyor?..

— Basbayağı... Ellerini kemane bağına çapraza girer gibi girerek..

— Ayakları... ..

— Ayaklarını da döndürerek ve dönerek hasmını karşıladı.

— Buna karşı oyun yok mu?..

— Ne olabilir?.. Hiç... Olsa.. dönüp doğrulurken kolları çırparak dıştan ve üstten budamak... ..

— Olmadı... ..

— Başka türlü ne olabilir pehlivan!..

— Olur. Hem çok şeyler olur, Bilmiyorsun!..

— Söyle bel!..

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Stalingrad'da yağan yağmurlar harekâtı ağırlaştırıyor

Londra, Almanların şehir müdafaasına hafif surette tesir ettiklerini söylüyor

Vişi, 21 (A.A.) — Stalingrad da pek müthiş çarpışmalar devam etmektedir. Alman askeri mehafili son günlerde yağmakta olan pek şiddetli yağmurların zorluklar ihdas ettiğini bildirmektedirler.

Rusların diğer kesimlerde yapmış oldukları kuvvetli taarruzların hepsi kırılmıştır.

Londraya göre

Londra, 21 (A.A.) — Stalingrad'da netice alabilmek için her şeyi göze alan Mihver kuvvetleri sonsuz gayretlerine devam etmektedirler.

Şehir müdafaasına hafif surette tesir icra edebilmişler ise de bazı noktalarda gerilemek mecburiyetinde kalmışlardır.

Berline göre

Berlin, 21 (Radyo) — Stalingrad muharebesi şiddetle devam etmektedir. Alman kutaati muntazam bir surette ilerlemektedirler.

Bolşevikler Stalingradı yalnız tahkim ile kalmamışlar, burasını bir kale haline sokmuşlardır.

Aynı zamanda tabiat te bu şehrin müdafaasına yardım etmektedir.

Stalingradın akibeti taayyün etmiştir. Onu hiçbir şey değiştiremez. Alman bayrakları yeni bir zafer kazanacaklardır.

Bolşevikler fevkalâde büyük hücumlar yapmakta ve insan ve malzeme zayıfatına hiç bakmamaktadır. Binlerce ve binlerce Sovyet askeri ölmektedir. Sovyetlerin bu zayıfatı kolaylıkla telâfi edilemeyecek kadar büyüktür.

Sovyet tebliği

Londra 21 (A.A.) — Moskova da neşredilen Sovyet gece yarısı tebliği:

Stalingrad ve Mozdok kesimlerinde kuvvetlerimiz düşmanla kanlı çarpışmalar yapılmıştır.

İngiliz bahriye birinci lordu ikinci cephe için ne diyor?

Londra, 21 (A.A.) — Bahriye birinci lordu Aleksander dün beyanatta bulunmuş ve ezcümle demiştir ki:

İngilterenin 27 muharebe ayında, kaybetmiş olduğu kruvazör ve zirhlilerin yerlerine yenileri konulmuştur. Birçok muhribler kaybettik. Fakat yerlerine daha fazlasını koyduk. Kanadanın yardım ile büyük bir kruvazör filosu yapılmıştır. İngiltere muharebesini kazanan kahramanları ne kadar özsem azdır.

İkinci cephenin açılıp açılmayacağı hakkında kendisine vaki olan sual üzerine şu cevabı vermiştir:

— İkinci cephe meselesini salâhiyetli makamlara bırakmak lâzımdır.

Beyanatını şu sözlerle bitirmiştir:

— Mümkün olan her şeyi yapacağız. Fakat kuvvetlerimizizi dakıtacak ve zayıflatacak her şeyden kaçınmalıyız.

İtalyan hücumbotlarının Cebelüttarika yaptıkları yeni âkınlar

La Linea, 21 (A.A.) — İtalyan hücumbotları tarafından Cebelüttarika istihkâmlarına yapılan tahribatı tamir için faaliyetle çalışılmaktadır. Limanın batı kıyısına yanmış ve harap olmuş birçok gemiler yığılmıştır.

Fon Papın Sofyada

Sofya, 21 (A.A.) — Almanyanın Türkiye büyük elçisi Fon Papın dün akşam buraya gelmiştir. Berline doğru seyahatine devam edecektir.

İngilizler düşman sularına 100.000 mayın dökmüşler

Londra, 21 (A.A.) — Amiralik ve hava nazırlıklarının müştereken neşrettikleri bir tebliğe göre; son 6 ayda düşman sularına dökülen mayınlar düşman nakliyatını sekteye uğratmıştır.

Harbin bidayetindenberi düşman sularına dökülen mayınların adedi 100.000 dir. İngiliz uçakları Norveç kıyılarına ve Baltık denizine mayınlar dökerek Mihver deniz nakliyatına iyi bir darbe indirmişlerdir.

Stalingrad'da temellerine kadar tahrib edilen birçok evlerde mukavemet devam ediyor

Moskova, Sovyet kıt'alarının şehire yakın bir kesimde stratejik önemde müteaddid tepeleri işgal ettiklerini bildiriyor

Berlin 20 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığı hâlen Stalingrad önünde cereyan eden muharebeler hakkında aşağıdaki taahhümleri açıklamıştır: Alman piyadeleri çetin savaşlarla her evi, her enkaz yığını, ni düşmandan zorla koparıp almak mecburiyetinde bulunuyor. Stalingrad cənubunda Alman kıt'aları bir keşif uçu çıkarmışlar ve bu arada 17 düşman zeminini zapt etmişler, bir çok esir almışlardır.

Düşmanın şimal tarafında Almanların ana mevzine karşı yaptıkları taarruzlar dün de muvaffakiyet sızilğe uğramıştır. Alman savaş ve pilçe uçakları düşmanın zirhlî tanklarını ve kıt'a topluluklarını bomba yağmuruna tutmuşlardır.

Düşman batarya mevzileri üzerine yapılan hücumlarda 13 top susurulmuştur. Büyük bir mühimmat deposu havaya uçmuştur. Alman savaş uçaklarının hücumları aynı zamanda düşman işe teşkilâtına da zarar vermiştir.

Stalingrad'ın kesiminde cereyan eden sokak muharebelerinde Sovyetler, Almanları gösterdikleri şiddetli mukavemete rağmen Sovyetler, stratejik önemde müteaddid tepeleri işgal etmişler ve mevzilerini düzeltmişlerdir.

Gazete şunları ilâve ediyor: Stalingrad'da durum son derece gergindir. Dieppe üzerine yapılan büyük akın ve Almanya yapılan yeni hava taarruzları gibi hadiseler herkesi cesaretlendirmektedir. Manşta ve Akdenizde cür'etli harb hareketleri haber ahindikça heyecan uyandırılmaktadır.

şovçh edilmiştir. Cepheye doğru gitmekte olan mühimmat ve asker yüklü 117 kamyon tahrib edilmiştir. Müteaddid marşandiz katari ağır hasara uğramıştır. Alman uçakları hava savaşlarında 32 düşman tayyaresini düşürmüşler ve 14 düşman uçağını da uçak savar topçusu yere indirmişlerdir.

Sovyetlere göre

Moskova, 20 (A.A.) — Kızılyıldız gazetesi, bugünkü Pazar günü şöyle yazıyor:

Stalingrad'ın kesiminde cereyan eden sokak muharebelerinde Sovyetler, Almanları gösterdikleri şiddetli mukavemete rağmen Sovyetler, stratejik önemde müteaddid tepeleri işgal etmişler ve mevzilerini düzeltmişlerdir.

Gazete şunları ilâve ediyor: Stalingrad'da durum son derece gergindir. Dieppe üzerine yapılan büyük akın ve Almanya yapılan yeni hava taarruzları gibi hadiseler herkesi cesaretlendirmektedir. Manşta ve Akdenizde cür'etli harb hareketleri haber ahindikça heyecan uyandırılmaktadır.

Askeri vaziyet

[Baş tarafı 1 inci sayfada] denemektedirler ve Alman ordusuna, Sovyet kuvvetlerini bir hayli zayıfata uğratmak ve müsaid vaziyetlerden istifade ile yaptıkları karşı taarruzlar neticesinde bazı Sovyet gruplarını kapabilmek için hususi fırsatlar vermektedirler.

Bununla beraber, Stalingrada yarım bakımdan bu taarruzların Rusçev gibi uzak bir münakatadan yapılan taarruzlara nazaran tesirlerinin daha fazla olduğu ve tam bir muvaffakiyet temin edemedikleri halde bile Stalingrad müdafaasına temadisine hizmet etmekle bulundukları da meydandadır.

Acaba, Sovyetler Leningrad'da, Volhova, Rusçevde ve Voronezde bu suretle aylardanberi ayrı ayrı taarruzlar yapacakları yerlerde bu taarruzları yapmak için kullanılmakta oldukları kuvvetleri bugünkü durumlarına göre meselâ Voronez ile Orel arasındaki sahaya toplasalar ve bu suretle içlerinde kâfi derecede zirhlî birlik ve o nisbette de hava kuvveti bulunacak olan hiç de değilse 1 milyon kişilik bir kuvvette cenub ve cenub doğu ucu istikametine büyük bir taarruz yapmalar kendileri için daha iyi olmaz mı? Bu sualin ilk cevabı çok basittir ve elbette daha iyi olurdu ibaretir. Ancak, tabii ve icra safhaları incelendiği zaman için rengi tamamiyle değişir: Mevcud demiryolu şebekesinin evvelâ böyle bir toplanmaya imkân verip vermediği, ondan sonra da yapılacak büyük taarruzun geri ikmal işlerini tamamlama büyük bir ehemmiyetle ortaya çıkar. Su nokta bugün herkeşçe ma-

lumdur, ki geri ikmal işlerini modern harbin icablarına göre tamamlanma malik olanıyan ordular büyük bir taarruz hareketini müessesir bir tarzda icra edemezler ve bir çok diğer sebebler arasında bilhassa 1941 senesinde uğradıkları mütevâli talihsizliklerden sonra herhalde bu hususu temine imkân bulamadığından dolayı olacak, ki Sovyet başkumandanlığı da böyle büyük ölçüde bir taarruz tertib ve icra cesaretini kendisinde göremiyor, demektir.

2 — Batı Avrupa ve Atlas Okyanusu cephelelerinde:

İngilizler batı Avrupada ikinci bir cephe açınanmaicda beraber bilhassa bu Eylülün başındanberi Almanyanın batı yarısı üzerine pek sık olarak yapılacak oldukları ağır hava hücumlarıyla ve kendileri için de çok kayırlı olan bu hücumların neticesinde Alman şehirlerini bir - likte Alman sanayi münakatlarını da tahrib etmek suretille Sovyet Rusyaya gene ehemmiyetli denebilecek yardımlar yapmaktadırlar. İngilizler, bir taraftan da bu ağır hava hücumlarıyla Alman denizaltılarının gerek kendilerine, gerekse Birleşik Amerikalılara verilmekte devam ettikleri acı zararların intikamını almaktadırlar. Bu zararlar hakkında acı tabirini kullanılmakla birlikte mübalâğaya hamletmemelidir. Çünkü, dünki Alman tebliği Alman denizaltılarının kısmen Alman tayyareleriyle birlikte Şimal denizinde, Manş kanalında ve Atlas Okyanusunun mahim sahalarında son 6 gün zarfında cem'an 270.000 ton hacminde 38 nakliye vapurunu ye-

Stalingrad muharebesi

[Baş tarafı 1 inci sayfada] rekelerine karşı inadlı bir mukavemet göstermişlerdir.

Briansk çevresinde Ruslar bir mahalli zaptetmişlerdir.

Sokak muharebeleri

Moskova 20 (A.A.) — Dün Stalingradın şimal batı dış mahallelerinde kanlı sokak savaşları olmuştur. Bu mahallelerin kütile halinde bombardımanından sonra gene kütile halinde bir hücum başlamış, bu hücum tanklar ıştırak etmiştir. Tankların 29 u Sovyet havan topları tarafından süratle tahrib edilmiştir. Müteaddid evde yığın çıkması üzerine Sovyet kıt'aları bu evlerden ve sokaklardan geri çekilmiş, fakat sonra yeniden yaklaşmak imkânı hâsıl olunca terk edilen yerleri tekrar zınuşlardır. Almanlar Volgaya akır küçük ırmaktan serbestçe ilerlemek için bu mahalleleri şehrin geri kalan kısmından tecride çalışıyorlar.

Fin cephesinde...

Helsinki, 20 (A.A.) — Doğu Kareli cephesinin cenub kesiminde Sovyetlerin yaptıkları şiddetli hücumlar, 3 gün süren çetin muharebelerden sonra sona ermiştir. Bolşevikler, Fin hatlarını yarmak için yaptıkları şiddetli teşebbüslerde ağır kayıplara uğramışlar, muharebe sahasında 1500 den fazla ölü bırakmışlardır.

Dün gece Sovyetler, Petsamo çevresinde bir asker çıkarma teşebbüsünde bulunmuşlar ise de bu teşebbüs tamamlanmamış kalmıştır. Sovyet hava kuvvetleri, şimali Finlandanın bazı mahallerini bombalamış, fakat kasar verememişlerdir.

Ölen Sovyet generalleri

Moskova, 20 (A.A.) — Sovyet generallerinden Kornilof Drusef ile Misofun atas hatında öldükleri resmen bildirilmektedir.

Alman tebliği

[Baş tarafı 1 inci sayfada] etmiş ve bir ikinci torpido muhribini ateşe vermiştir. Bu ikinci torpido muhribi, refakat gemileri arasında bulunuyordu.

Çetin bir kovalamada denizaltı harımız, bu kafilenden olan ve toplam 29.000 tonlütölek 5 ticaret gemisini tahrib etmişlerdir. İki İngiliz torpido muhribine torpilleri sabet etmiştir. Hava şartlarından dolayı gemilerin batıp batmadığı tesbit edilememiştir. Böylelikle düşman deniz nakliyatı gemi kafilelerine karşı yapılan muharebelerde en ciddi mağlubiyetlerden birine uğramıştır. 6 gün içinde düşman her türlü harb malzemesi taşıyan 38 t. caret gemisi kaybetmiştir. Bunların içinde sarnic gemileri de vardı. Batırılan gemilerin topyekün tonlütösu 262.000 dir.

Diğer taraftan düşman 6 harb gemisi kaybetmiştir. Bu gemi kafillesinin döküntülerinden geri kaçanlar içinde kısmen ciddi surette hasara uğrayan gemiler vardır.

Akdenizde bir Alman denizaltısı 1200 tonlütölek bir gemi ile 4 yekkenli taşıtı batırmıştır.

niden batırılmış olduklarını bildirmektedir.

Yalnız, İngilizler ve onlardan ziyade Birleşik Amerikalılar Avrupa batısında ikinci bir cephe açmakla ilgili durmadan istigal etmektedirler ve Alman denizaltılarının baskı oldukları zararlar kendilerini yitirmemek için durmadan çalışmaktadırlar. Birleşik Amerikalılar bu cümleden olmak üzere şilep uçaklar inşasına teşebbüs etmişlerdir. Bu uçakların her biri 60 tonluk olacak, tekmiil teçhizatlı 150 er veya 14 tonluk malzeme taşıyabilecek ve Atlas Okyanusunu hiç durmadan gidip gelme katedebileceklerdir. Amerikalılar bu uçaklardan birkaç ay zarfında sayeed 1000 tane inşa edebilirlerse o zaman 150.000 kişilik bir kuvveti hiçbir denizaltı tehlikesine maruz kalmadan defaten ve on on beş saat içinde Avrupa sahillerine nakdebileceklerdir. Ancak, bu kuvvetin naklinden sonra müasib bir mahalle indirmesi, buna daha diğer kuvvetlerin ilâvesi ve bunlara ald ikmal işleri gibi diğer ehemmiyetli işlerin de temini lâzımdır. Acaba, Amerikalıların büyük tekniği bunların da çaresini bulabilecek midir? Bakalım.

Beşiktaş dünkü maçta Feneri 3 - 1 yendi

[Baş tarafı 1 inci sayfada] lacaktır.

Dün lig maçlarından başka, bu oyunlar sırasında Galatasarayla olan karşılaşmaları kendi aralarında yapmayı kararlaştıran Fenerbahçe ve Beşiktaş takımlarının kupa oyununu seyrettik.

Fuar kupası şampiyonu olan Beşiktaş dün Fenerbahçeyi çok üstün bir oyunda mağlûb etmeğe muvaffak oldu.

Oyunun ilk devresi tamamen Beşiktaş lehinde cereyan etti. 16 ncı dakikada Saim, 32 ncı dakikada Halis Beşiktaşın gollerini yaptılar. Fenerbahçe, iki gol karşısında sarı sildi, ve böylece devre 2.0 olarak sona erdi.

İkinci devrede Fenerbahçe biraz düzelir gibi oldu. Fenerbahçe hatlarında başlayan canlılık devam ederken Beşiktaş 24 üncü dakikada Halis'in şütu ile üçüncü golü yaptı.

Fenerbahçe var kuvvetle bir sayı peşinde koşarken, Beşiktaş kale si önünde sürüp giden kargaşalık - tan istifade eden İbrahim 32 ncı dakikada Fenerbahçenin yegâne sayısını yaptı. Oyun da 3.1 Beşiktaşın galibiyetle bitti.

Takımlar şu şekilde sahaya çıktılar:

Beşiktaş: M. Ali - Hrsto, Yavuz, Rifat, Ömer, Hüseyin - Salm, Halis, Hakki; Cahid; Sükrü.

Fenerbahçe: Cihad - Muammer; Murad - Ömer; Halil; Galib - Fikret; Kadri; Melih; İbrahim; Halid. Hakem: Şekib.

Fener sahasında

Fenerbahçe 8 — Taksim 0 Kadıköy sahasının tek resmi maçı Fenerbahçe ile Taksim arasında oynandı. Fenerbahçe zayıf rakibini 8-0 gibi büyük bir sayı farkla yenmeğe muvaffak oldu.

Şeref sahasında

Beşiktaş 1 — Davudpaşa 2 Siki bir çekişme ile başlayan oyunda sarfedilen gayretlere rağmen devre sifir sifira bitti. İkinci devre Davudpaşalılar için çok imidli bir şekilde başladı. Davudpaşalılar üstüste yaptıkları hücumlar neticesinde iki sayı yaptılar. Son dakikalarda doğru bir gol yapan Beşiktaş bu maçı 2-1 kaybettii.

Vefa 4 — Süleymaniye 0

İlk devrede Vefa karşısında mukavemet gösteren Süleymaniye, ikinci devrede oldukça müşkül vaziyette kaldı. Süleymaniye'nin mukavemetini kırmağa muvaffak olan Vefalılar 4 gol yaparak maçı 4-0 kazandılar. Süleymaniye takımı ikinci devrede daha hâkim oynadı. Vefalıların tektük yakaladıkları fırsatlarla elde ettiği netice biraz sürprizlidir.

1. Spor 2 — Kasımpaşa 1

İki takım arasındaki mücadele kuvvetlerin müsavafığı deayısıyla çetin oldu. Gallbiyet için her iki takım oyuncuları ellerinden gelen bütün hünerlerini gösterdiler. Şu kadar ki oyun kaideleri haricine ç - kakac kadar sertlik yapmasalar, oyun tatlı bir heyecan içinde bitebilirdi. İlk devrede pek cüz'i bir farkla İstanbulspor Lâkim oynadı. Henüz mevsim başı olduğu için takımların hemen hiçbirinde beraberlik ve ahenk yoktu. İki taraf da bir - biri üzerine bir hayli fırsat kaçırdı. İstanbulspor Torosun yaptığı golle devreyi 1-0 galib olarak bitirdi. İkinci devrede Kasımpaşa daha a - teşli oynuyordu. Nitekim 11 inci dakikada sağ içlerinin çektiği fevkalâde bir frikkile beraberliği temin etti. Bu beraberlik bozulmuş diye iki taraf da çok uğraştı. Yalnız bu uğraşma aşırı denemek şeklinde sertlik içinde yapıldı.

İstanbulspor 35 inci dakikada penaltıdan yaptığı golle vaziyetini kurtardı. Kasımpaşa molak bir beraberlik için biraz daha gayret sarfından çekinmedi. Bu arada lüzumsuz sertlik yapar iki Kasımpaşalı, bir de İstanbulsporlu oyuncuyu hakem dışarı çıkardı. Yersh bir sertlik içinde devam eden maç da 2.1 İstanbulsporun galibiyetle bitti.

Ömer Besim

Dün yapılan güres müsabakası

Ajanlık tarafından tertib edilen tecrübesizler arasındaki müsabakalar dün güreş klübünde yapılmıştır.

56 kilo: Sultan (Güreş), Yanı (Kurtuluş).

61 kilo: Vahid (Kasımpaşa), Mustafa (Kasımpaşa).

66 kilo: Ali (Kasımpaşa), Süleyman (Kasımpaşa).

72 kilo: Basri (Kasımpaşa), Mehmed Ali (Kasımpaşa).

79 kilo: Mehmed (Güreş), Nazif (Kasımpaşa).

Beykoz - Moda kürek yarışını Galatasaray kazandı

Su sporları ajanlığının tertib ettiği mevsimin son kürek mukave - met yarışını dün Beykozla Moda arasında yapıldı. Yarışta Galatasaray Fenerbahçe, Bakırköy Halkevi, Demirspor, İsmet - Kâğıdspor ekipleri girdi.

Dört tekler arasında yapılan bu yarışta Galatasarayla Fenerbahçe arasında Anadoluhisarına kadar çok sıkı bir mücadele cereyan etti. Galatasaraylılar yüksek bir hamle ile rakiblerinden uzaklaştı, bu çekiş - mede çok yorgun düşen Fenerbahçeliler de yarış Beylezbeyi önünde terk etmişlerdir.

Neticede Galatasaray 1 saat 13 dakikada birinci, Kâğıdspor mü - sabaka haric ikinci olmuştur. Halk evi ikinci, Demirspor üçüncü sayılmışlardır. Yarıştan sonra derece alan ekiplere kupa ve madalyalar verilmmiştir.

Çatalca'nın Çor'uluları yendiler

Çorlu, 20 (Telefonla) — Bugün Çatalca ve Çorlu gençlik kulüplerine mensub futbol takımları arasında Çorlu sahasında yapılan maçı Çatalca'nın Çorlu takımını 1-4 yenmişlerdir. Taraflar iyi oyun çıkarmışlar ve zevkli bir maç seyrettirmişlerdir.

Yeni bir dünya rekoru

Stokholm 20 (A.A.) — Gün - der Haegg, Goeteborg'da bugün 5000 metreyi 13 dakika 35 saniye 2/10 da koşarak yeni bir dünya rekoru kırmıştır. İsveçli koşucu şimdiki 10 dünya rekoruna sahibdir.

İsveç takımı Alman takımını yendi

Berlin 20 (A.A.) — Olimpiyad stadyomunda 15 inci beynelmül futbol maçında İsveç millî futbol takımı Alman takımını 3/2 yenmiştir.

İngiliz uçakları Münih'e saldırılar

[Baş tarafı 1 inci sayfada]

Cenub doğu İngilterenin kıyısında bulunan endüstri tesislerine gündüzün taarruzlar yapan Alman harb uçakları dün gece Sinderland endüstri bölgesine ağır çapta bombalar atmışlardır.

İngiltere üzerinde

Londra, 20 (A.A.) — Dünkü Cumartesi - Pazar gecesi İngiltere üzerinde iki Alman bomba tayyaresinin tahrib edildiği öğrenilmiştir.

Berlin, 20 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının bildirdiğine göre, Alman muharebe tayyareleri dün gece İngilterenin garb sahilinde büyük bir limanı iki neticelerle bombalamışlardır. Liman bölgesinde birçok yangın lar çıktığı görülmüştür.

3 oğlu harpte ölen kadın İngiliz ordusuna 4 uçak hediye etti

Londra, 20 (A.A.) — 3 oğlu cepheye ölen Laday Mac Robert İngiliz hava kuvvetlerine 4 uçak hediye etmiştir. Bu 4 Hurriscine Mısırdaki Çarşıpın hava kuvvetlerine tahrik etmiştir.

TIYATROLAR

RAŞİD RIZA TIYATROSU HALİDE PIŞKIN BERABER Her akşam saat (21.30) da Harbiyede, BELVÜ bahçesinde ak - taria kışında, bu gece BİR AŞIK LAZİM Vovvül 3 perde

İZMİR KURTULUŞ Cam ve Şişe Fabrikası

**SADIK
Gürtunca**

Memleket sanayinde büyük bir eser olan fabrikamız her türlü modern teknikle tekâmül ederek büyük ihtiyaçlara cevap vermeğe başlamıştır.

SİPARİŞ KABUL EDİLİR

Lamba, Lamba şişesi, Sitrabl, Kavanoz Çay ve Su bardağı ve blümmü züccaciyeye... Adres: İzmir Gaziler caddesi No. 212 Telefon 3732..

Telegraf adresi: Kur Cam

TASHİH: 14/9/42 tarihli nüshamızda Bay Sadık Gürtunca'nın resmi yerine yanlılıkla başka bir resim konmuştur. Tashihi eder ve özür dile- riz.

Resmî dairelerin nazarı dikkatine:

Evvelce mevcut ve Maarif Cemiyeti ile birlikte ha- reklet eden (Resmî İlanlar T. L. Ş.) tasfiye haline girmiş bulunmaktadır. Bundan sonra gazetemizde neşredilecek Resmî İlanlar 16/9/42 tarihinde yen- den teşekkül ederek işe başlıyan

Türk Basın Birliği Resmî İlanlar Kollektif Şirketi

tarafından idare edilecektir.

Gazetemizin bundan evvel ilân neşrine vasıtalık eden şirket ve teşekküllerle hiç bir alakası kalmadığı- dan bundan böyle ilanlarımızı; aynı flat ve şartlar dahilinde İstanbulda

Ankara caddesinde Kaya Hanında Türk Basın Birliği Resmî İlanlar Kollektif Şirketi

merkezine yollamanızı ve bedellerini de aynı adrese gön- dermenizi rica ederiz.

İSTANBUL ve TAŞRADA Kitabcılar, Gazeteciler ve bilûmm gazeteler bayilerine mahsus

MÜHİM İLÂN

Badema: Almanca günlük gazeteler, haftalık resimli harb mecmuaları, kağıt ve moda mecmuaları

SIGNAL: ALMANCA, İTALYANCA, FRANSIYZCA
İNGİLİZCE ve RUMCA.

Gazete ve mecmualarını, teslim şartlarını ve fiyat listelerini ancak aşağıdaki Türkiye için umumî bayinden tedarik ve temin edebilirsiniz:

Umumî bayii: JOHANN BAYER

ESKİ GÜMRÜK SOKAK No. 38, GALATA — İSTANBUL

Posta kutusu: 1580

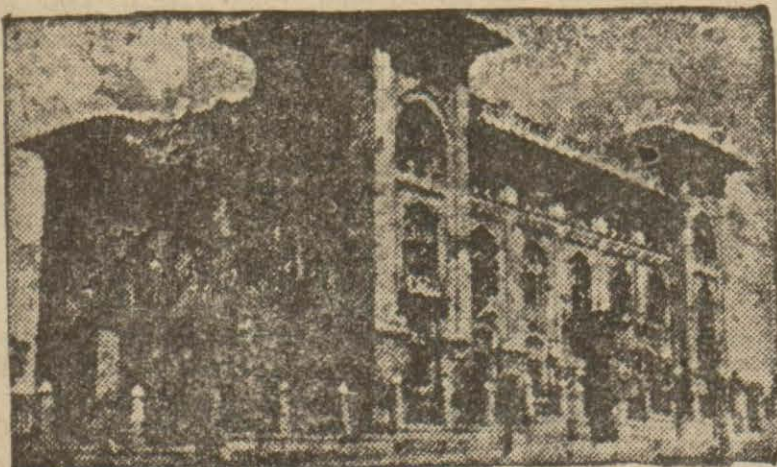
Türkiye Cümhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTIRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarlı tasarruf hesaplarında en az 50 lira tutulanlara senede 4 defa gelecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânnun tarihlerinde çekilecektir.

Konservatuar Müdürlüğünden:

Şan, Piano, Keman, Viyolonsel, müzikçi nazariyat ve sahne dersleri için kayıt ve kabul ve kaydı yenileme muamelesi 28 Eylül 1942 de bitecek 1/1 Teşrinde derslere başlanacaktır. Pazartesi ve Cuma günleri saat 13 den 18 ze kadar istida ile müdüriyete müracaat olunması. (10089)

Adalar Sulh Hukuk Mahke- mesinden:

Büyükdada Cami mahallesinde Şah- bal ve Çınar sokak parsel 1 ve Çınar sokak yeni 1/60/63 numarada sakin İken İsmetgâhi meçhul kalan Manol kızı Frosöya

Abdurrahman Unur ile sayılan ve müştereken mütasarrıf bulunduğunuz Büyükdada, Şahbal ve Çınar ve Paskal bokağında sahife 6, pafta 61, ada 75, parsel 6, numaralı altında iki dükkana olan kuyulu ve bahçeli ahşap evin kabl- lıyeti taksimiyesi olmadıgından açık artırma ile satılarak süyun izalesi hakkında adı geçen Abdurrahman Unu- run vekili avukat Zülfiyar Ozanın aley- hinize açtığı davanın duruşma günü o- lan 7/8/42 tarihine müsadif Cuma gü- nü saat 14 de ilânen vaki tebligata rağmen gelmediğizden hakkınızda gı- yab kararı verilmiş ve gayri menkulün keşfine ve keşfin 14/8/42 saat 15 de ve duruşmanın da 23/10/42 tarihine müsadif Cuma günü saat 14 de birtak- imasına karar verilmiştir. İlan neşrinin ertesi gününden müteber olmak üzere bir ay zarfında itiraz olmadığınız takdir de duruşmaya kabul olunmayacağınız teblig yerine katılmak üzere ilân olunur. (942/69)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

21/9/42 - 27/9/42 tarihlerine kadar muh- telif hatlarımıza kalkacak vapurların isimleri ve kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimlar

Karadönz hattı	— Salı 4 de (Etraurum, Cuma 4 de (Aksu) Galata rihimundan.
Bartın Hattı	— Cumartesi 18 de (Kades) Sirkeci rihimundan.
Mudanya hattı	— Pazartesi, Salı 9 da (Sus), Çarşamba 16 da (Trak), Perşembe 16 da (Sus), Cuma 16 da (Trak), Cumartesi 14 de (Marakoz) ve Pazar 9 da (Trak) Galata rihimundan.
Bandırma hattı	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Marakoz) Galata rihimundan, ayrıca Çarşamba 20 de (Ana- farta), Cumartesi 20 de (Anafarta) Tophane rihimundan.
Karabige hattı	— Salı ve Cuma 10 da (Bartın) Tophane rihimundan.
Ayvask hattı	— Çarşamba 12 de (Ülgea), Cumartesi 12 de (Anafarta) Sirkeci rihimundan.
İzmir sür'at	— Pazar 13 de (İzmir) Perşembe 13 de (Trhan) Galata rihimundan.

NOT: İkinci bir iş'ara kadar İZMİT ve İMROZ postaları yapılmayacaktır.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerinizden öğrenilebilir.

Baş Acente Galata	— Galata rihimı Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Şube Acenteliği Galata	— Galata rihimı Muntaka Liman Relsiği binası altında	40133
Şube Acenteliği Sirkeci	— Sirkeci, Yoicu salonu	22740 (10237)

HER AKŞAM

MAKSİM

SALONUNDA

Ramazana mahsus büyük program

ve memleketimizin tanınmış sanatçıları tarafından oynanan

MAHMUD YESARININ YAZDIĞI

MODERN KIZLAR

60 kişilik büyük revü, büyük bir muvaffakiyetle devam ediyor.

DİKKAT: Temsilden sonra her tarafa vesatî nakliye vardır.

27 Eylül gününden itibaren her Pazar saat 16 dan 18.30 a kadar

tam programla

İÇKİSİZ REVÜ MATİNESİ

Telefon: 42633

Gaibe ihtar

Adli emirlikçe hakkında 4/11/41 gün ve 75/70 sayılı kararla (bakaya) su- çundan dolayı son tahkikat açılmış olan M. M. V. daire müdürlüğü tarafından ilân 1/9/41 tarihinde terhis edilmiş olan Güröğün Teffi köyünden Sado oğ- lu Süleyman köy heyeti ihtiyarîyesinin dosyada mevcut 23/6/42 günlü il- mühaberinden meskeni meçhul olduğu anlaşılmış olduğundan mahkemeye hak kında gaip sayılması sebebiyle 8/7/42 günlü celsede son tahkikatın muvaf- katen tatiline karar verilmiştir. Mazmunun ihtar ilân tarihinden itibaren 15 gün zarfında mahkim şubesinde 515 R sayı ile isbatı vücut eylemesi yahud meskenini bildirmesi lüzumunu As. M. U. K. 215 maddesi gereğince ihtar o- lunur

Sorgu hâkimi As. Ad. Hk. Rıza Yardım

(1207.10192)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli 3787 (üç bin yedi yüz seksen yedi) lira 30 (otuz) kuruş olan muhtelif eb'ad ve miktarlarda demir rondela, galvanize rondela, bakır rondela ve guplya taahhüdünü ifa edemeyen müteahhidi nam ve hesabına (2.Birinciteşrin.1942) Cuma günü saat 14 (on dörtte) Haydarpaşada Gar bi- nası dahilindeki komisyon tarafından pazarlık suretiyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin568 (beş yüz altmış sekiz) lira 10 (on) kuruşluk kat'i teminat ve kanunun tayin ettiği vesakle birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyon müraacaatları lüzumdur.

Bu işe aîd şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (10021)

Üniversite Rektörlüğünden:

Bu yıl Üniversiteye kabul edilecek talebelerden tab tahsili için müracaat eden- ler «60» ü, ezacılar «80» ni, dışçılar «60» ı geçtiği takdirde fizik, kimya, ve biyolojiden, kimya mühendisliği için müracaat edenler de «100» ü aşatığı hal- de fizik, kimya, ve matematikten yazılı imtihanına tâbi tutulacaklardır.

İsimleri iki defa iftihar listesine geçmiş olanlar imtihanı almamıştır. İm- tihanlar Fen Fakültesinde 20/BİRİNCİTESİRİN/942 tarihinde yapılacaktır. İstekilerin 15.BİRİNCİTESİRİN akşamına kadar Fen Fakültesine müracaat etmeleri. «10057»

RADYOLİN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZEMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.

HER ECZANEDE BULUNUR.

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVŞEKLİĞİNE
KARŞI

FORTOBİN

S... MUAVENET VEKÂLETİNİN RUHSATINI HAİZDİR
HER ECZANEDE BULUNUR POSTA KUTUSU 228

REÇETE İLE SATILIR

POKER

Traş Bıçakları
Cildi tahriş etmez,
cildi yumuşatır.

Her yerde
P O K E R

traş bıçaklarını arayınız.

YATILI Yeni Kolej YATISIZ
ERKEK KIZ

İLK — ORTA — LİSE Takımda Sıraserviler 86
Hususiyetleri: Yabancı diller öğretimine önem vermek, talebesinin sıhhat ve inzibat ile yakından ilgilenmek. Tel: 41159

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:
Bilumum fabrikatörler ve
sanayi müessesese sahipleri ile
her nevi büyük ve küçük
imalâtla istigal edenlerin
nazarı dikkatine:

Ödemize kayıtlı ve kayıtsız fabrikatörler ve sanayi müessesese sahipleri ile keza her nevi imalâtla istigal eden atölye sahipleri ilân tarihinden itibaren en geç bir ay zarfında odamız sanayi şubesi müdürlüğüne şifahi müracaatla tevzi edilmekte olan sanayi sicilüne aîd bedelsiz malbu beyannamelerden ala- nak ikmal ile sanayi şubesi müdürlüğüne imza mukabilinde tade etmeleri e- hemmiyetle rica olunur.

Müddeti zarfında veya müracaat etmekten istisnâk edenler Ticaret ve San- ayi Odaları kanununun maddesi mahsusuna tevfiқан tecziye edileceklerdir.

NOT:

Odaya kayıtlılar sâli vesikalarını, kayıtsızlar ise ünvan tezkerelerini ilân müracaatlarında birlikte getirmeleri lâzımdır. «10102»

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESABLARI

2 İkinciteşrin

Keşidesine ayrılan ikramiyeler:

1 adet 1000 liralık	1	500
2	250	
14	100	
10	50	
40	25	
60	10	

SON POSTA MATBAASI: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLILIGIL